

Ohjeen nimi	Vankiterveydenhuollon tietosuojapolitiikka
Ohjeen sisältöalue	Omavalvonta
Ohjeen käyttötaso organisaatiossa	Vankiterveydenhuollon henkilöstö, ostopalveluhenkilökunta sekä sidosryhmien edustajat, jotka toimeksiantojensa puitteissa käsittelevät Vankiterveydenhuollon omistamaa tai hallinnoimaa tietoa.

VANKITERVEYDENHUOLLON TIETOSUOJAPOLITIIKKA

1. JOHDANTO

Tämä tietosuojapolitiikka koskee henkilötietojen käsittelyä, jossa Vankiterveydenhuollon yksikkö toimii rekisterinpitäjänä.

Vankiterveydenhuollon palveluiden perustana ovat potilaidemme tarpeet. Palveluiden tuottaminen perustuu tietoon ja sen käsittelyyn Vankiterveydenhuollon ja Rikosseuraamuslaitoksen toimintaympäristöissä. Vankiterveydenhuollon palvelutuotanto on riippuvainen ICT-teknologiasta ja -palveluiden keskeytyksettömästä ja turvallisesta toiminnasta. Vankiterveydenhuollon toiminta kriisitilanteissa perustuu lakisääteiseen valmiussuunnitteluun. Henkilötietojen käsittelyn suunnittelussa ja ohjaamisessa tulee varautua niin pieneen, keskisuureen, kuin suureen toimintahäiriöön sekä soveltuvien osin poikkeusoloihin. Erityisesti huolellista ennakkovalmistelua edellyttävät tilanteet, joissa henkilötietojen käsittelyä ohjataan sopimuksilla.

Tietoturvallisuus ja tietosuojatietosuojat on huomioitava kaikessa tietojen käsittelyssä jo suunnitteluvaiheessa. Vankiterveydenhuollon johtoryhmä määrittelee tässä politiikassa johtamiseen, palveluihin ja toimintoihin liittyvät tietosuojaperiaatteet, vastuut ja tavoitteet. Poliitiikka toimii perustana Vankiterveydenhuollon tietosuojaa koskeville toimintaohjeille, joiden tehtävänä on tarkentaa politiikassa annettuja määräyksiä ja ohjeistaa niiden soveltamista käytäntöön. Tietoturvatoinnin periaatteet on määritelty Vankiterveydenhuollon tietoturvapoliitikassa.

Tietosuojapolitiikka koskee koko organisaatiota ja sen henkilöstöä mukaan lukien ostopalveluhenkilökuntaa sekä sidosryhmien edustajia, jotka toimeksiantojensa puitteissa käsittelevät Vankiterveydenhuollon

omistamaa tai hallinnoimaa tietoa. Poliitiikka kattaa Vankiterveydenhuollon omistaman tiedon riippumatta sen esitystavasta, muodosta, suojaustasosta tai elinkaaren vaiheesta.

2. TIETOSUOJAN MÄÄRITELMÄ

Oikeus henkilötietojen suojaan on jokaiselle kuuluva perusoikeus. Henkilötietojen käsittelyn on oltava asianmukaista ja sen on aina tapahduttava tiettyä tarkoitusta varten sekä asianomaisen henkilön suostumuksella tai muun laissa säädetyn oikeuttavan perusteen nojalla. Henkilötietojen suojalla tarkoitetaan myös jokaiselle turvattua oikeutta tutustua niihin tietoihin, joita hänestä on kerätty sekä tarvittaessa myös saada hänestä kerätyt virheelliset tai tarpeettomat tiedot muutetuiksi tai poistetuiksi.

Tietoturvallisuus koostuu tietoturvaan sekä tietosuojaan liittyvistä vastuista ja käytännöistä, joilla pyritään varmistamaan tietojen, tietojärjestelmien ja palvelujen turvaaminen siten, että niiden luottamuksellisuus, eheys ja saatavuus voidaan taata ja osoittaa toteutuneen.

Luottamuksellisuudella tarkoitetaan sitä, että tieto on vain siihen oikeutettujen saatavilla.

Eheydellä tarkoitetaan tiedon oikeellisuutta sekä sitä, ettei tieto ole muuttunut tahallisen tai tahattoman teknisen tai inhimillisen toiminnan seurauksena.

Saatavuudella tarkoitetaan sitä, että tieto on aina saatavilla sitä tarvittaessa.

3. TIETOSUOJAN TAVOITTEET JA PERIAATTEET

Vankiterveydenhuollon lähtökohtana tietosuojassa on riskilähtöisyys. Vankiterveydenhuolto rekisterinpitäjänä arvioi henkilötietojen käsittelyyn liittyvät riskit ja valitsee arvioidun riskitason mukaan tarvittavat hallintatoimenpiteet. Tietosuojariskien hallinta on osa Vankiterveydenhuollon riskienhallintaprosessia, jolloin erityisesti merkittävän tason riskit raportoidaan johdolle saakka. Riskilähtöisyys ohjaa organisaation henkilötietojen käsittelyä sekä on erittäin tärkeä osa rekisterinpitäjän osoitusvelvollisuuden toteuttamista.

Vankiterveydenhuolto toteuttaa riskilähtöisen toimintaperiaatteen varmistamiseksi tietosuojan vaikutustenarviointeja sellaisten henkilötietojen käsittelytoimille, joiden suunnitteluvaiheessa on todennäköistä, että käsittelytoimiin liittyy yksilöiden oikeuksien ja vapauksien kannalta merkittäviä riskejä.

Vaikutustenarvioinnin tuloksia käytetään niiden hallintakeinojen määrittelemisessä, joilla pyritään pienentämään henkilötietojen käsittelyn riskitasoa. Samalla varmistetaan tietosuojaa asetuksen vaatimusten toteutuminen.

Vankiterveydenhuollon toiminnassa toteutetaan sisäänrakennetun ja oletusarvoisen tietosuojan periaatetta. Tietosuojaa otetaan huomioon monipuolisesti perustoiminnan yhteydessä mm. johtamisessa, hankinnoissa, kehitystyössä sekä toimintaprosesseissa. Tietosuojan oikeanlainen toteutuminen varmistetaan myös käyttämällä tilannekohtaisesti parhaita mahdollisia teknisiä ja organisatorisia riskiarvioon perustuvia ratkaisuja.

Vankiterveydenhuollon tavoitteena on huolehtia tietosuojaa-asetuksen mukaisten rekisteröityjen oikeuksien toteutumisesta dokumentoimalla ja ohjeistamalla henkilötietojen käsittelyn käytänteet sekä huolehtimalla käyttäjäkoulutuksesta toteuttaakseen laadukasta ja lainmukaista henkilötietojen käsittelyä.

Henkilötietojen käsittely toteutetaan alla olevia periaatteita noudattamalla:

- henkilötietoja käsitellään lainmukaisesti, asianmukaisesti sekä läpinäkyvästi.
- henkilötietoja käsitellään suunnitellun käyttötarkoituksen mukaisesti.
- henkilötietoja ei kerätä enempää kuin on käyttötarkoituksen vuoksi perusteltua.
- henkilötietoja säilytetään käyttötarkoituksen kannalta tarkoituksenmukainen aika.
- henkilötietojen käsittelyssä toteutetaan henkilötietojen eheyden ja luottamuksellisuuden periaatetta.

4. TIETOSUOJAN ORGANISOINTI JA VASTUUT

Tietosuojapolitiikan hyväksyy Vankiterveydenhuollon yksikön johtoryhmä. Kokonaisvastuu tietosuojan toteuttamisesta ja sen johtamisesta on Vankiterveydenhuollon johtajalla. Vankiterveydenhuollon johtaja päättää rekisterinpidon ja tietosuojan kokonaisuudesta antamalla tietosuojaa ja rekisterinpitoa koskevat periaateohjeet sekä nimeämällä tietosuojavastaavan.

Vankiterveydenhuollon tietosuojavastaava on organisaation sisäinen asiantuntija, joka seuraa henkilötietojen käsittelyä ja auttaa tietosuojasäännösten noudattamisessa sekä valvoo

tietosuojalainsäädännön noudattamista. Tietosuojavastaava raportoi organisaation johdolle tietosuojan toteutumisesta.

Henkilöstöhallinnolliset esimiehet vastaavat alaistensa toimintatavan tietosuojalainsäädännön mukaisuudesta Vankiterveydenhuollossa annettujen ohjeiden mukaisesti. Jokainen Vankiterveydenhuollossa tietoa käsittelevä, tietojärjestelmien ylläpitäjä ja käyttäjä on vastuussa tietosuojan toteuttamisesta omalta osaltaan.

5. TIETOSUOJAN TOTEUTTAMINEN

Vankiterveydenhuolto haluaa toteuttaa sisäänrakennetun ja oletusarvoisen tietosuojan periaatetta ja sisällyttää tietosuojaperiaatteet ja -vaatimukset jo aikaisessa vaiheessa osaksi henkilötietojen käsittelyä. Näin varmistetaan, että käsittely vastaa tietosuoja-asetuksen vaatimuksia. Tietosuojan toteuttamisessa Vankiterveydenhuolto haluaa varmistaa tietosuojalainsäädännön vaatimusten toteutumisen koko käsiteltävien henkilötietojen elinkaaren ajan.

Vankiterveydenhuolto voi rekisterinpitäjänä ulkoistaa valitsemansa osan henkilötietojen käsittelystä toimeksisaajalle, henkilötietojen käsittelijälle. Vankiterveydenhuollon yksikkö valitsee sopimuskumppanikseen vain sellaisia henkilötietojen käsittelijöitä, jotka noudattavat hyvää henkilötietojen käsittelytapaa asianmukaisten teknisten ja organisatoristen toimenpiteiden avulla sekä täyttävät tietosuoja-asetuksen vaatimukset ja pystyvät huolehtimaan rekisteröidyn oikeuksien toteutumisesta.

Henkilötietojen käsittelyä sisältävien hankintojen kohdalla tietosuojaan liittyvät näkökohdat huomioidaan jo hankinnan suunnitteluvaiheessa sekä saatetaan ne osaksi tarjouspyyntöä.

Vankiterveydenhuollon ja erikseen valitun henkilötietojen käsittelijän välille laaditaan kirjallinen sopimus. Tietosuoja-asetuksen mukaan sopimuksessa tulee määritellä henkilötietojen käsittelyn kohde, tarkoitus ja kesto sekä sopia käsiteltävät henkilötiedot. Sopimuksen sisältö vaatimuksineen tulee määritellä mahdollisimman tarkasti.

Vankiterveydenhuollossa on määritetty toimintaprosessi sekä ohje liittyen toimintaan rekisteröityjen käyttäessä oikeuttaan saada pääsy henkilötietoihinsa. Prosessin mukaista toimintatapaa noudatetaan niissä tapauksissa, joissa rekisteröidyt haluavat saada nähtäväkseen omia rekistereissä olevia henkilötietojaan.

Vankiterveydenhuolto huolehtii henkilöstön riittävästä tietosuojasaamisesta henkilöstökoulutuksien ja tiedottamisen kautta. Organisaatioon tulevat uudet työntekijät perehdytetään tietosuoja-asioihin järjestelmällisesti.

6. TOIMINTA TIETOTURVA- JA TIETOSUOJAPOIKKEAMATILANTEISSA SEKÄ ILMOITUSVELVOLLISUUS

Vankiterveydenhuollossa on määritetty toimintaprosessi tilanteisiin, joissa henkilötietoihin kohdistuu tietoturvaloukkaus. Prosessin mukaista toimintatapaa noudatetaan tietosuojapoikkeamien sattuessa. Jokainen on velvollinen viipymättä ilmoittamaan epäilemistään tai havaitsemistaan tietoturvaloukkauksista kyseisen ohjeistuksen mukaisesti. Tietosuojapoikkeamatilanteissa asia tulee saattaa Tietosuojavastaavan tietoon mahdollisimman pian. Henkilötietojen tietoturvaloukkauksen sattuessa Vankiterveydenhuollolla on rekisterinpitäjänä ilmoitusvelvollisuus valvontaviranomaisen sekä rekisteröidyn suuntaan. Valvontaviranomaiselle tehdään ilmoitus tietosuoja-asetuksen mukaisesti 72 tunnin kuluessa siitä, kun henkilötietojen tietoturva-loukkaus on tullut ilmi, paitsi jos henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta ei todennäköisesti aiheudu luonnollisten henkilöiden oikeuksiin ja vapauksiin kohdistuvaa riskiä. Kun henkilötietojen tietoturvaloukkaus todennäköisesti aiheuttaa korkean riskin luonnollisten henkilöiden oikeuksille ja vapauksille, ilmoitetaan rekisteröidylle loukkauksesta ilman aiheetonta viivytystä.

7. RIKKOMUKSET JA SEURAAMUKSET

Jokainen Vankiterveydenhuollon tietojärjestelmien käyttäjä on sitoutunut noudattamaan organisaation tietosuoja- ja tietoturvaperiaatteita allekirjoittamalla Salassapitositoumuksen. Potilastietojärjestelmän tunnusten käyttöönottaessa jokainen työntekijä sitoutuu noudattamaan terveydenhuollon asiakastietojen hallinnassa ja käsittelyssä sovellettuja lakeja ja asetuksia.

Salassapitositoumuksen ja toimintaohjeiden sekä lainsäädännön vastainen toiminta käsitellään tapauskohtaisesti. Tietosuojarikkomukset raportoidaan Vankiterveydenhuollon johtajalle ja tietosuojavastaavalle. Henkilötietojenkäsittelyn lainmukaisuutta valvoo Tietosuojavaltuutettu. Lisäksi viranomaisen toiminnan lainmukaisuutta valvovat eduskunnan oikeusasiamies ja oikeuskansleri.

Ohjeen laatija(t)	Mari Pekkanen	14.07.2022
Tarkastanut	Jarkko Reittu	15.08.2022
	Anna-Maija Strömberg	05.08.2022
	Lucia Jakobsson	01.08.2022
Hyväksynyt	Johtoryhmä	21.09.2022
Voimassa alkaen	21.09.2022	
Päivittänyt	Nimi ja tehtävänimike	pvm
Seuraava päivitys	Mari Pekkanen, Tietosuojavastaava	30.08.2023
Lisätietoja antaa	Mari Pekkanen, Tietosuojavastaava	0295245663

